

Σχέδιο Νόμου για τους Εταιρικούς Μετασχηματισμούς

- **Εμμανουήλ Μαστρομανώλης**, Επίκουρος Καθηγητής Νομικής Σχολής ΕΚΠΑ και Μέλος Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής
- **Γεώργιος Ψαρουδάκης**, Επίκουρος Καθηγητής Νομικής Σχολής ΑΠΘ και Μέλος Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής
- **Θεόδωρος Κατσάς**, Λέκτορας Νομικής Σχολής Θράκης ΔΠΘ και Μέλος Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής

Η σημερινή κατάσταση

- Μη ικανοποιητική
- Πολυδιάσπαση ύλης (εταιρικό και φορολογικό δίκαιο)
- Ελλειμματική κάλυψη περιπτώσεων (καλύπτονται μόνον συγκεκριμένοι μετασχηματισμοί για συγκεκριμένες εταιρικές μορφές)
- Συγκρούσεις και ασάφειες (κυρίως μεταξύ εταιρικού και φορολογικού δικαίου)
- Έλλειψη συστηματικής ενότητας και κανονιστικής πληρότητας
- Έλλειψη κοινής στόχευσης

Τα βασικά προβλήματα

3 τα μείζονα προβλήματα

Η προσπάθεια επίλυσης του ενός προκαλεί το επόμενο

1. Κλειστός αριθμός
2. Καταχρηστικοί μετασχηματισμοί
3. Ανάμειξη φορολογικού δικαίου

Ανάγκη συστηματοποίησης

- Εύλογη η ανάγκη αναμόρφωσης και συστηματοποίησης του δικαίου των εταιρικών μετασχηματισμών
- **Συμπαγές νομοθετικό πλαίσιο, που:**
 1. σηματοδοτεί μετάβαση από καταχρηστικούς μετασχηματισμούς και ειδική διαδοχή σε ενοποιημένο καθεστώς γνήσιων μετασχηματισμών
 2. καλύπτει κάθε μορφή μετασχηματισμού για κάθε εταιρικό τύπο
 3. με τρόπο συμβατό με το ενωσιακό δίκαιο
 4. με κάλυψη κενών και άρση συγκρούσεων
 5. με πρόνοια για μετόχους, πιστωτές και εργαζόμενους
 6. **Συντελεί σε επιχειρηματική μεγέθυνση και επίτευξη οικονομιών κλίμακος με ευελιξία, ταχύτητα και ασφάλεια**

Νομοθετικές κατευθύνσεις

- **Διεύρυνση** ► όλοι μπορούν να συγχωνευθούν με όλους, όλοι μπορούν να απορροφήσουν όλους, όλοι μπορούν να διασπαστούν σε όλους, όλοι μπορούν να επωφεληθούν από όλους, όλοι μπορούν να μετατραπούν σε όλους
- **Διαδικαστική Διευκόλυνση**
- **Ενοποίηση της ρύθμισης με ανάδειξη** των κοινών στοιχείων και χαρακτηριστικών
- **Εξισορρόπηση των συμφερόντων:** Δικλείδες προστασίας εμπλεκόμενων συμφερόντων ► ισχύουν σε κάθε περίπτωση ► δημιουργία «κουλτούρας δικαίου μετασχηματισμών

Νομοθετικές κατευθύνσεις (2)

Περιορισμός καταχρηστικών μετασχηματισμών

Μείωση κινήτρων προσφυγής σε καταχρηστικούς μετασχηματισμούς

Εναρμόνιση με φορολογική/αναπτυξιακή νομοθεσία

- Το εταιρικό δίκαιο «τόπος» αποκλειστικής ρύθμισης του επιτρεπτού, της διαδικασίας και αποτελεσμάτων
- Άθικτη η θέσπιση προϋποθέσεων παροχής και είδους κινήτρων
- Περισσότερη η αντιστάθμιση της ειδικής διαδοχής με φορολογικά κίνητρα
- Σαφής οριοθέτηση εταιρικής διαδικασίας από τη φορολογική μεταχείριση

Μορφές μετασχηματισμών

- Συγχώνευση – Διάσπαση – Μετατροπή
- Συγχώνευση με απορρόφηση
- Συγχώνευση με σύσταση
- Συγχώνευση με εξαγορά (για αε)
- Διάσπαση με απορρόφηση
- Διάσπαση με σύσταση
- Διάσπαση με απορρόφηση και σύσταση
- Διάσπαση με εξαγορά (για αε)
- Μετατροπή

Μορφές μετασχηματισμών (Μερική διάσπαση – Απόσχιση κλάδου)

Κοινή διάσπαση

- Η διασπώμενη λύεται και μεταβιβάζει σε άλλες που υφίστανται ή συνιστώνται (επωφελούμενες) το σύνολο της περιουσίας της έναντι απόδοσης στους μετόχους ή εταίρους της συμμετοχών στις επωφελούμενες

Μερική διάσπαση

- Όπως η κοινή, με τις διαφορές ότι (α) η διασπώμενη δεν λύεται και (β) μεταβιβάζει στις επωφελούμενες κλάδο δραστηριότητας

Απόσχιση κλάδου

- Όπως η μερική διάσπαση με τη διαφορά ότι το αντάλλαγμα μεταβίβασης του κλάδου (συμμετοχές στην επωφελούμενη ή και μετρητά) αποδίδεται στη διασπώμενη

Και η μερική διάσπαση και η απόσχιση μπορούν να γίνουν με απορρόφηση, με σύσταση νέας και με απορρόφηση και σύσταση νέας

Διάρθρωση ύλης

148 άρθρα

Χωρισμένα σε 5 μέρη

* **Ένα για κάθε μορφή μετασχηματισμού**, συν εισαγωγικό συν τελικές και μεταβατικές διατάξεις

* **Κάθε μέρος** που αφορά μορφή μετασχηματισμού (συγχώνευση, διάσπαση, μετατροπή) **σε κεφάλαια** (γενικό και ειδικά)

* **Γενικό** αφορά το μετασχηματισμό ανεξάρτητα από εταιρικές μορφές

* **Ειδικά μέρη** ανά εταιρική μορφή

Κύριες προβλέψεις (Διαδικασία)

- ✔ Η χρονική σειρά εκτύλιξης αναδεικνύει ομοιογένεια ζητημάτων (στη μετατροπή απουσιάζουν κάποια στάδια)
- ✔ Σύνταξη σχεδίου συγχώνευσης ή διάσπασης
- ✔ Καταχώριση και δημοσίευση του Γ.Ε.ΜΗ.
- ✔ Σύνταξη έκθεσης
- ✔ Υποβολή της έκθεσης στη ΓΣ ή στους εταίρους
- ✔ Εξέταση του σχεδίου από εμπειρογνώμονες
- ✔ Λήψη απόφασης από ΓΣ ή εταίρους
- ✔ Κατάρτιση της σύμβασης
- ✔ Έλεγχος νομιμότητας
- ✔ Δημοσιότητα
- ✔ Επέλευση αποτελεσμάτων

Διαδικαστικές ελαφρύνσεις

- ✔ Δυνατότητα δημοσίευσης σχεδίου μόνο στην ιστοσελίδα
- ✔ Απαλλαγή από έκθεση ΔΣ ή διαχειριστών με ομοφωνία
- ✔ Απαλλαγή από έκθεση εμπειρογνομόνων με ομοφωνία
- ✔ Στις προσωπικές έκθεση εμπειρογνομόνων μόνον με αίτημα
- ✔ Απαλλαγή από έκθεση διαχειριστών όταν όλοι οι εταίροι και διαχειριστές (σε προσωπικές, ΕΠΕ και ΙΚΕ)
- ✔ Διαθεσιμότητα εγγράφων μετασχηματισμού στην ιστοσελίδα
- ✔ Παροχή αντιγράφων μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου
- ✔ Κατάρτιση της σύμβασης μόνον με ιδιωτικό έγγραφο (προσωπικές, ΙΚΕ)
- ✔ Έλεγχος νομιμότητας χωρίς εγκριτική απόφαση σε προσωπικές, ΕΠΕ και ΙΚΕ

Κύριες προβλέψεις (Προστασία μετόχων/εταίρων)

- Απαίτηση για σύνταξη των σχεδίων σύμβασης συγχώνευσης ή διάσπασης ή της έκθεσης μετατροπής με ελάχιστο υποχρεωτικό περιεχόμενο
- Διαθεσιμότητα εγγράφων μέχρι τη λήψη απόφασης
- Απαλλαγή από την υποχρέωση διαθεσιμότητας, εφόσον βρίσκονται στην ιστοσελίδα
- Διατήρηση στην ιστοσελίδα για 1 έτος από την ημερομηνία λήψης απόφασης

Απαρτίες - Πλειοψηφίες

Παραπομπή στο νόμο και στο καταστατικό

- **Για ΑΕ**, νέες διατάξεις 130 και 132 ν. 4548/2018 για αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία - μετατροπή σε οε με ομοφωνία
- **Για ΕΠΕ**, η πλειοψηφία για τροποποίηση (1/2, 65%) - μετατροπή σε ΟΕ με ομοφωνία
- **Για ΙΚΕ**, αυξημένη πλειοψηφία 2/3 συνολικού αριθμού μεριδίων - μετατροπή σε οε με ομοφωνία
- **Για προσωπικές**, ομοφωνία εκτός εάν η σύμβαση προβλέπει διαφορετικά, όχι όμως λιγότερο από πλειοψηφία 3/4 των εταίρων - δικαίωμα εξόδου στον διαφωνούντα εταίρο

Προστασία πιστωτών

- Μέσα σε 30 μέρες από την ολοκλήρωση των διατυπώσεων δημοσιότητας του σχεδίου, οι πιστωτές των εταιριών ή της εταιρίας (σε περίπτωση μετατροπής), των οποίων οι απαιτήσεις γεννήθηκαν πριν το χρόνο αυτό έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν κατάλληλες εγγυήσεις, εφόσον:
 - i. Αποδεικνύουν ότι η οικονομική κατάσταση των εταιριών εξαιτίας του μετασχηματισμού καθιστά απαραίτητη την παροχή τέτοιων εγγυήσεων, και
 - ii. Δεν έχουν ήδη λάβει τέτοιες εγγυήσεις

Ευθύνη διαχειριστών και μελών ΔΣ

- Ευθύνη των μετοχών ή των εταίρων για κάθε πταίσμα για την προετοιμασία και την πραγματοποίηση του μετασχηματισμού
- Δυνατότητα εισαγωγής των σχετικών αξιώσεων από ειδικό εκπρόσωπο, με σκοπό τον εξορθολογισμό κόστους για ενάγοντες κι εναγόμενους
- Ευθύνη για αποκατάσταση άμεσης ζημίας των μετόχων ή εταίρων

Ακυρότητα

- Ενιαία φιλοσοφία ρύθμισης με στάθμιση ασφάλειας μετασχηματισμού και προστασίας δικαιωμάτων
- **Ο μετασχηματισμός κηρύσσεται άκυρος με δικαστική απόφαση, εφόσον:**
 - i. παραλείφθηκε η έγκρισή του από μία από τις εταιρίες που συμμετέχουν σε αυτόν με απόφαση συνέλευσης ή εταιρών (σε περίπτωση συγχώνευσης ή διάσπασης),
 - ii. μία από τις αποφάσεις αυτές είναι άκυρη ή ακυρώσιμη (σε κάθε περίπτωση)

Μηχανισμοί διάσωσης

1. Εξάλειψη ή ίαση του ελαττώματος μέχρι τη συζήτηση της αίτησης
2. Παροχή από το δικαστήριο προθεσμίας για άρση του ελαττώματος, με δυνατότητα προσωρινής ρύθμισης των εταιρικών υποθέσεων
3. Ακυρότητα δυσανάλογη σε σχέση με το ελάττωμα, με δυνατότητα έγερσης αποζημίωσης από τον αιτούντα
4. Απορροφώσα ή επωφελούμενη εισηγμένη, δεν κηρύσσεται ακυρότητα λόγω άκυρης ή ακυρώσιμης απόφασης, παρέχεται αξίωση αποζημίωσης

Η απόφαση για ακυρότητα δεν θίγει το κύρος των συναλλαγών της απορροφώσας, της επωφελούμενης ή της μετατραπείσας μετά την καταχώριση του μετασχηματισμού και πριν τη δημοσίευσή της

Έλεγχος νομιμότητας

- Πριν τη δημοσίευση του μετασχηματισμού στο Γ.Ε.ΜΗ.
- Περιορίζεται στην τήρηση των διατάξεων του νόμου, της οικείας εταιρικής νομοθεσίας, του καταστατικού και του ν. 3419/2005
- Για μετασχηματισμούς χωρίς ΑΕ ή ΣΕ, έλεγχος νομιμότητας από Γ.Ε.ΜΗ, χωρίς έκδοση εγκριτικής απόφασης
- Σε περίπτωση συμμετοχής σε συγχώνευση ή διάσπαση εταιριών της παρ. 3 του άρθρ. 9, απαιτείται έγκριση από τον ΥπΟικΑ

Αποτελέσματα μετασχηματισμού

Από την καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ:

της σύμβασης συγχώνευσης ως προς την απορροφώσα, της σύμβασης διάσπασης ως προς τις επωφελούμενες ή της απόφασης της γενικής

Σε περίπτωση συγχώνευσης ή διάσπασης:

- (α) **Καθολική διαδοχή** (στην κοινή διάσπαση για το σύνολο της περιουσίας, στη μερική διάσπαση και στην απόσχιση κλάδου για τον κλάδο δραστηριότητας)
- (β) **Μεταφορά της μετοχικής ή εταιρικής σχέσης** στην απορροφώσα

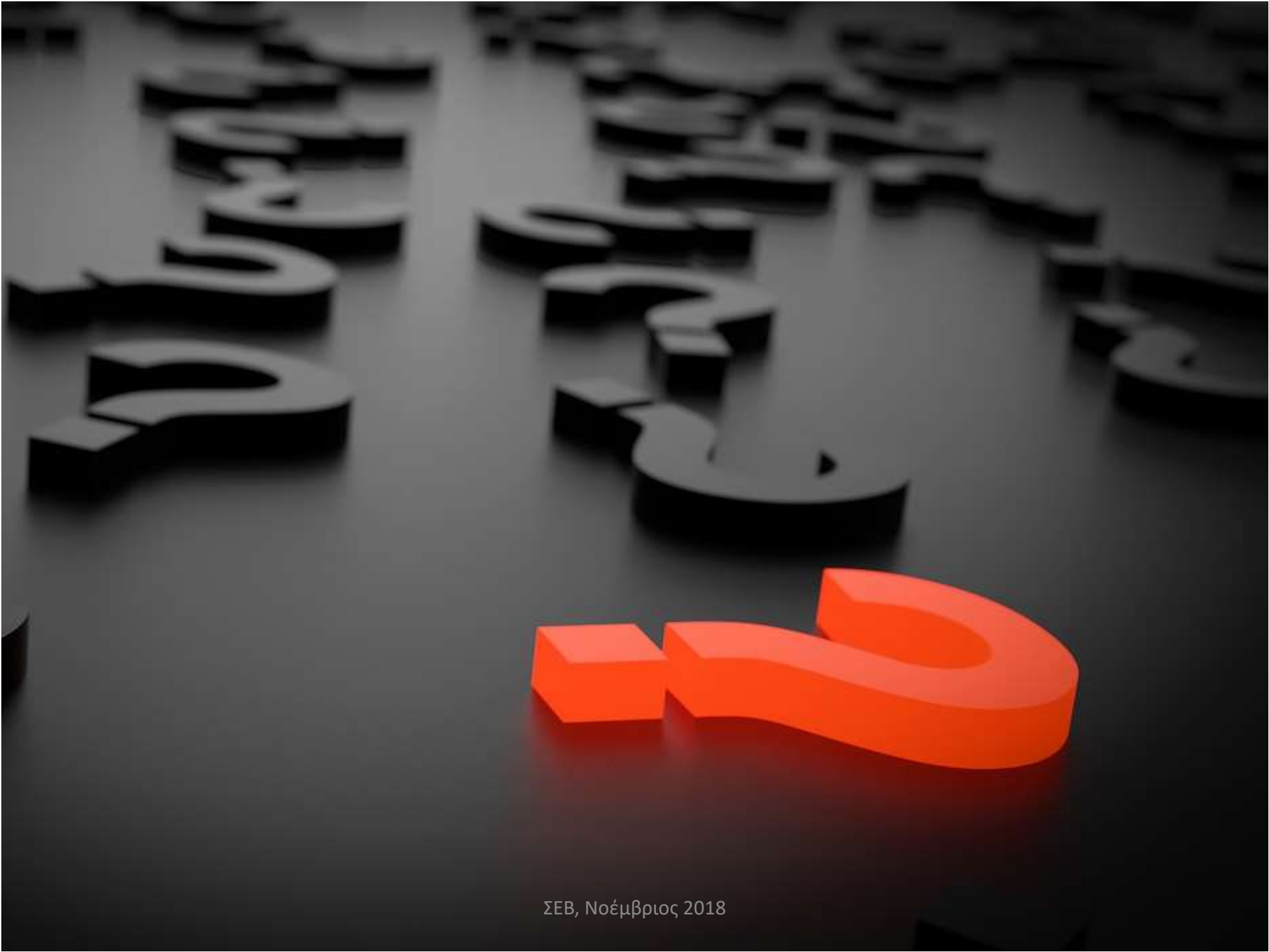
Περάτωση της ύπαρξης των απορροφώμενων ή της διασπώμενης εταιρίας (μόνον σε κοινή διάσπαση, καθώς σε μερική διάσπαση και απόσχιση κλάδου η διασπώμενη συνεχίζει να υφίσταται)

ετ **Αυτοδίκαιη συνέχιση των εκκρεμών δικών από την απορροφώσα ή**
μέ **από τις επωφελούμενες εταιρίες**

Αποτελέσματα μετασχηματισμού (2)

Σε περίπτωση μετατροπής:

- (α) Η μετατραπείσα εταιρία διατηρεί τη νομική της προσωπικότητα και συνεχίζεται με τη νέα μορφή της, χωρίς μεταβίβαση περιουσίας με ειδική ή καθολική διαδοχή
- (β) Οι άδειες υπέρ της μετατραπείσας εταιρίας συνεχίζουν να υφίστανται
- (γ) Οι μέτοχοι ή οι εταίροι της μετατραπείσας εταιρίας μετέχουν στην εταιρία με τη νέα νομική της μορφή
- (δ) Οι εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται αυτοδίκαια στο όνομα της εταιρίας υπό τη νέα νομική της μορφή

ΣΕΒ, Νοέμβριος 2018